

Wyspiański. Trzecia odsłona wraz z pokazem nieznanych dzieł

2024-04-25

Muzeum Narodowe w Krakowie zaprasza na trzecią odsłonę wystawy stałej w MNK Wyspiański wraz z pokazem nieznanych dzieł Stanisława Wyspiańskiego ze zbiorów Ziyada Raoofa. Nieznana w literaturze przedmiotu ani szerokiej publiczności kolekcja liczy dwanaście prac, różnorodnych w technice i okresie powstania.

Większość elementów zespołu pochodzi z lat 1892–1893, są to akademickie rysunki węgłem i obrazy olejne – studia aktów oraz portrety kobiet i mężczyzn – powstałe w Paryżu, w mieście, w którym w pełni objawiła się indywidualność młodego artysty. W tym czasie Wyspiański uczył się malarstwa w paryskiej prywatnej szkole, założonej w 1870 roku przez włoskiego rzeźbiarza Filippa Colarossiego. Osiem aktów modeli – z całą pewnością zawodowych, pracujących dla szkół artystycznych w Paryżu – charakteryzuje się wystudiowanymi pozami i gestami. Nagie postaci kobiet i mężczyzn nakreślono węgłem na neutralnym tle, a główną dominantą sylwetek są linia i walor. Akty ukazują umiejętność malarza w odtwarzaniu właściwych proporcji ciała, modelowaniu brył, operowaniu światłocieniem, wartościowaniu półtonów. W zbiorze Ziyada Raoofa znajdują się także dwa studia z 1893 roku. Efektowne, dopracowane w szczegółach portrety – mężczyzny o egzotycznej urodzie i młodej dziewczyny w antycznej tunice – ukazują biegłość Wyspiańskiego w malowaniu olejno, którą zdobył po dwóch latach studiów w Paryżu. Dwie inne prace – pastel z 1897 oraz studium węgłem z 1901 roku – to portrety już w pełni dojrzałe, namalowane w rodzinnym Krakowie.

Trzecia odsłona wystawy zachowuje scenariusz z poprzednich edycji: podział na sale: „We własnym domu”, „Żywioły”. „Wawel – dramat królów”, „Apollo- Chrystus”, „Księgi moje” i „Metamorfozy”. Ponadto wzorem poprzednich odsłon ekspozycji w oddziale MNK Wyspiański na parterze można zobaczyć portrety własne Wyspiańskiego, uzupełnione o wizerunki najbliższej rodziny – żony i dzieci, a także portrety przyjaciół, mecenasów i bliskich znajomych. Przestrzeń dopełniają widoki Krakowa: pejzaże tworzone z okna mieszkania przy ulicy Krowoderskiej i wnętrza ulic rodzinnego miasta.

W Muzeum Stanisława Wyspiańskiego, oddziale Muzeum Narodowego w Krakowie, prezentowanych jest niemal dwieście dzieł artysty, z czego zdecydowaną większość stanowią prace pastelowe na podłożu papierowym. Jest to technika wrażliwa zarówno na mikroklimat i zanieczyszczenia, jak również na działanie światła. Z tego powodu, w celu zapewnienia bezpieczeństwa zbiorów, wystawa cyklicznie podlega zmianie.

Bieżącej odsłonie wystawy towarzyszy publikacja „Wyspiański. Studya z natury”. Bogato ilustrowany katalog daje wgląd w rozwój warsztatu rysowniczego i malarskiego artysty. Pokazuje przemiany, jakim Wyspiański ulegał pod wpływem kontaktów z krakowskim środowiskiem artystycznym i wielkim światem sztuki w Paryżu.